

שוקי לָרר מְגִישׁ:

בְּקֶדֶשׁ פְּנִימָה

בְּצֵינֵלֶם

שֶׁל גְּדוּלֵי וּמְאוּרֵי הַדּוֹר

כּוֹלֵל אֶת הַחֲלָקִים הַמְרֻתְקִים

מְרֻאוֹת הוֹד - וְהֵיוּ עֵינֵיהֶם רוֹאוֹת

מַעֲשֵׂים מְפֹלְאִים - תּוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים

לְשִׁעָה וּלְדוֹרוֹת - לְקַחֲחִים וְעֲצוֹת מְגְדוּלֵי הַדּוֹרוֹת

● חֵלֶק שְׁנִי ● מֵהַדּוֹרֵת שֶׁטָרֵן ●

דְּבָרֵיהֶם הֵם זְכוּרֹתָם

עמוד 13

מֶרֶן הַגֵּר"מ בְּרִנְסְדוֹרְפֶר זצ"ל
כ' אֵייר תשס"ט

55

מֶרֶן הַגֵּר"מ אֵלִיהוּ זצ"ל
כ"ה סִיוֵן תשע"ע

59

מֶרֶן הַגֵּר"י מוּעֵלָם זצ"ל
כ"ד תְּשֵׁרִי תשע"א

63

מֶרֶן הַגֵּר"נ גִּשְׁטַטְנֶר זצ"ל
י"ד כֶּסֶלּוֹ תשע"א

67

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מֵאוּנְגוֹרֶא זצ"ל
כ"ט אָלוּל תשע"א

71

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מוֹיִזְנִיץ זצ"ל
כ' אָדָר תשע"ב

75

מֶרֶן הַגֵּר"ח"פ שְׂיִינְבֶּרְג זצ"ל
כ"ז אָדָר תשע"ב

79

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְשׁוּמְרֵי אֲמוּנִים זצ"ל
ה' אָלוּל תשע"ב

83

מֶרֶן הַגֵּר"ע יוֹסֵף זצ"ל
ג' חֶשׂוֹן תשע"ד

87

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְסִינְקָא זצ"ל
י"ט נִסָּן תשמ"ח

15

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְפִיטְסְבוּרְג זצ"ל
י' טֵבֵת תש"נ

19

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְצַאנֵז זצ"ל
ט' תַּמּוּז תשנ"ד

23

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְזוּזְשָׁקָא זצ"ל
י"ד תַּמּוּז תש"ס

27

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְפִינְסֵק קַרְלִין זצ"ל
כ"ח נִסָּן תשס"א

31

מֶרֶן הַגֵּר"ח קְרִיזוֹרֶט זצ"ל
ט"ז טֵבֵת תשס"ב

35

מֶרֶן הַגֵּר"ש מְשַׁאשׁ זצ"ל
י' נִסָּן תשס"ג

39

מֶרֶן הַגֵּר"מ פִּינְשְׁטִין זצ"ל
ט"ז אֵייר תשס"ג

43

מֶרֶן הָאֲדמו"ר מְאֵלְכֶסְנֶדֶר זצ"ל
י"ז אָדָר ב' תשס"ה

47

מֶרֶן הַגֵּר"ש שְׂפִירָא זצ"ל
א' אֵייר תשס"ו

51

מָרֵן הַגֵּרִי'ל מִינְצֶבֶרְג זצ"ל
ט"ז חֶשׂוֹן תשע"ט

125

מָרֵן הַגֵּרִי' גְּלִינְסְקִי זצ"ל
כ"ב שְׁבַט תשע"ד

93

מָרֵן הַגֵּרִי' מִלְנֵדָא זצ"ל
כ"ד אָדָר ב' תשע"ט

129

מָרֵן הַגֵּרִי' גְּרִינִימָן זצ"ל
כ"א נִסָּן תשע"ה

97

מָרֵן הַגֵּרִי' קַרְלִיץ זצ"ל
כ"ג תְּשֵׁרֵי תש"פ

133

מָרֵן הַגֵּרִי' אַבְרָהָם זצ"ל
כ"ז תְּשֵׁרֵי תשע"ו

101

מָרֵן הַגֵּרִי' שֵׁנֶר זצ"ל
י"ח שְׁבַט תשפ"א

139

מָרֵן הָאָדְמוֹר מְעַרְלוֹי זצ"ל
י"ג אָדָר א' תשע"ו

105

מָרֵן הַגֵּרִי' קִנְבֶּסְקִי זצ"ל
ט"ו אָדָר ב' תשפ"ב

143

מָרֵן הַגֵּרִי' אַבְרָהָם זצ"ל
ו' אָב תשע"ו

109

מָרֵן הַגֵּרִי' אָדְרִי-הוֹבֶרְמָן זצ"ל
י"ב תַּמּוּז תשפ"ב

151

מָרֵן הַגֵּרִי' יִפֶּה זצ"ל
י"ט חֶשׂוֹן תשע"ח

113

מָרֵן הַגֵּרִי' שֵׁנֶר זצ"ל
כ"ה אָב תשפ"ב

155

מָרֵן הַגֵּרִי' שְׁטִינְמָן זצ"ל
כ"ד כֶּסֶלֹ תשע"ח

117

מָרֵן הַגֵּרִי' שֵׁנֶר זצ"ל
י"ח טֵבֵת תשפ"ג

159

מָרֵן הַגֵּרִי' מֵאָמָן זצ"ל
כ"ו טֵבֵת תשע"ח

121

מָרֵן הַגֵּרִי' אָדְלֶשְׁטֵיין זצ"ל
י' סִיוֵן תשפ"ג

163

כי ארך ימים ושנות היים

עמוד 169

מֶרֶן הַגֵּר"א וִיס שְׁלִיט"א

199

מֶרֶן הַגֵּר"י זִילְבֶרשְׁטֵיין שְׁלִיט"א

203

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְמוֹדֵז"ץ שְׁלִיט"א

207

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְקַאֲלוֹב שְׁלִיט"א

211

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְרַחֲמֵסְטְרִיוֹקָא אַרְה"ב שְׁלִיט"א

215

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְסַאטְמַאָר שְׁלִיט"א

219

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְפִשׁוֹרֶסֶק שְׁלִיט"א

225

מֶרֶן הַגֵּר"ד לְנֵדוּ שְׁלִיט"א

229

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְאֲמֵשִׁינֹב שְׁלִיט"א

233

מֶרֶן הַגֵּר"א נְבִנְצַאל שְׁלִיט"א

237

מֶרֶן הַגֵּר"ד סְגֵל שְׁלִיט"א

241

מֶרֶן הַגֵּר"ד אַבוּחֲצִירָא שְׁלִיט"א

171

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְגוֹר שְׁלִיט"א

175

מֶרֶן הַגֵּר"א בִּידְרָמֵן שְׁלִיט"א

179

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְבַאֲיָאן שְׁלִיט"א

183

מֶרֶן הַגֵּר"ש גֵּלַי שְׁלִיט"א

187

מֶרֶן הַגֵּרמ"ה הִירֶשׁ שְׁלִיט"א

191

מֶרֶן הָאֲדַמו"ר מְבַאֲבוֹב שְׁלִיט"א

195

מָרֵן הָאָדְמוּ"ר מְבִיאֵלָה שְׁלִיט"א

277

מָרֵן הַגֵּר"מ סְלוּמוֹן שְׁלִיט"א

245

מָרֵן הַגֵּר"ג רְבִינוּבִיץ שְׁלִיט"א

281

מָרֵן הַגֵּר"י עֶדֶס שְׁלִיט"א

249

מָרֵן הָאָדְמוּ"ר מְקַרְעֵטְשְׁנִיף שְׁלִיט"א

285

מָרֵן הַגֵּר"א עֶפְגִּין שְׁלִיט"א

253

מָרֵן הָאָדְמוּ"ר מְדָאָרָאג שְׁלִיט"א

289

מָרֵן הַגֵּרד"ח פִּינְטוּ שְׁלִיט"א

257

מָרֵן הַגֵּר"ש שְׁטִינְמַן שְׁלִיט"א

293

מָרֵן הַגֵּר"מ צְדָקָה שְׁלִיט"א

261

מָרֵן הַגֵּר"מ שְׁטֵרְנְבוּךְ שְׁלִיט"א

297

מָרֵן הָאָדְמוּ"ר מִתּוֹלְדוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק שְׁלִיט"א

265

מָרֵן הַגֵּר"מ שְׁכֵטֵר שְׁלִיט"א

301

מָרֵן הָאָדְמוּ"ר מִתּוֹלְדוֹת אֶהֱרָן שְׁלִיט"א

269

מָרֵן הַגֵּר"ב שְׁמוּאֵלִי שְׁלִיט"א

305

מָרֵן הַגֵּר"ש קִמְיַנְצְקִי שְׁלִיט"א

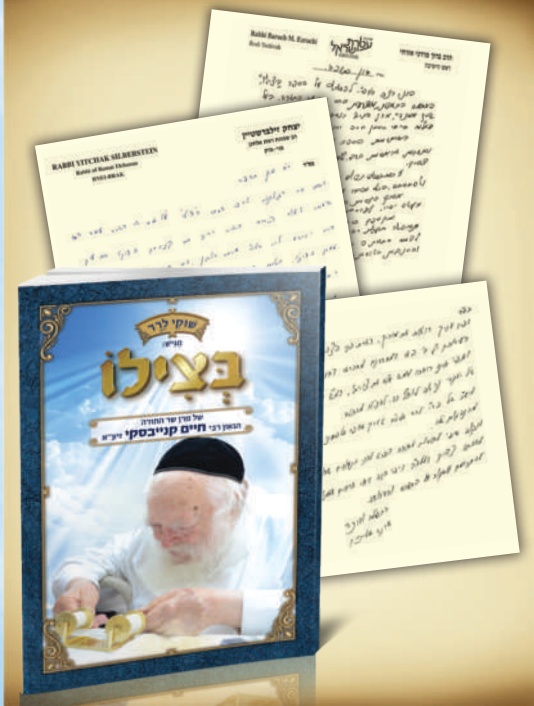
273

מַבֵּט שֶׁל צֵלֶם בְּעֵדְנֵשֶׁת הַזְּמַן

המלצתם של גדולי ישראל מרן הגר"מ אורחי שליט"א, מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א ומרן הגר"ש שטיינמן שליט"א על הספר "בצילום"

הספר "בצילום" על מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל שזכה להמלצות נלהבות מגדולי ישראל שליט"א

אותו. לפי התודות שהגיעו לכל מי שהיה קשור לספר מכל מקום ואתר, התועלת היתה גדולה! אחד הדברים ששמחתי לשמע היה את האספה המשפחתית סביב הספר כאשר הסבים הראו לנכדים ולבנים את התמונות המרגשות מבחינתם, שהם בעצמם היו בארועים אלו וחוו אישית את החוויה עשרות שנים אחורה. הדבר רגש אותי מאד.

בבוקרי בארה"ב הבאתי את הספר לרבים מגדולי ישראל וגדולי האדמו"רים, התרגשתי לראות שהספר קצה מגזרים. והוא הפך לנחלת כל העדות וכל החוגים. בהרבה מאד מבתי גדולי ישראל הספר שוכן במקום מכבד. אם בארון הספרים, ומה שהכי מחמם את הלב: על השלחן בחדר ובסלון.

דומה פי אין ספוק למחבר ספר מסוג זה מאשר הידיעה, כי הוא נמצא במקום של כבוד בבתים של עמך בית ישראל ובבתיהם של גדולי הדור.

גם בארה"ב קבלו בהתלהבות את "בצילום" עם ראש לשיבת ליקווד הגר"י אולשין שליט"א

בראש ובראשונה אודה לה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה על כל החסד שגומל אתנו בכל עת ובכל רגע שהגיעני עד הלום וזכה אותי להגיע לרגע הזה, של הוצאת הספר "בצילום" שזכה להיות מנח על שלחנם של רבים, וכעת אני מודה על הסייעתא דשמיא שאני עומד כעת לקראת ההוצאה לאור של כרך ב' בסדרת הספרים "בצילום" של גדולי ישראל.

גאב"ד העדה החרדית הגר"ט ויס זצוק"ל מעין בהנאה בספר "בצילום" בכרך הראשון

עם צאתו של כרך א' בסדרת הספרים "בצילום" של גדולי ומאורי הדור" הגעתני לבתיהם של גדולי ישראל והנחתי על שלחנם את הספר. אין מלים לתאר את שמחתם על הוצאת הספר שכמוכן היתה בעידודם.

חובה לצין כי רבותינו מאורי הדור גדולי ישראל זצוק"ל ושלטי"א, לא הסתכלו על הספר כאלבום תמונות אלא כספר ספורים ומוסר השכל של מה שהסתובבתי בבתיהם של גדולי ישראל, ומנסה להעביר לקוראים מכלי ראשון מה ראיתי מהמבט של הצלם, ותאור של העדויות מתוך הבתים שמטבע הדברים לא לכל אחד יש גישה לראות את הכל. גדולי ישראל ראו בזה כלי שיכול להביא לחזקת באמונה וחנוך לכלל ישראל.

התועלת שהספר נתן, אם לילדי ישראל ואם לבוגרים יותר, זה משהו שקשה לכמת

הספר גם הביא קרבה גדולה בין חוגים שלא הכירו זה את זה. למשל: יהודי ממגזר ליטאי שלא הכיר מקרוב מגזרים אחרים, למד להכיר את ארח החיים החסידי/ספרדי, וכן להפך. ההתבוננות בארח החיים של גדולי ישראל מחוגים אחרים, הביאה קרבת לבבות, כאשר בני עדות המזרח למדו להכיר את חיייהם של אדמו"רים ורבנים מהמגזר החסידי והליטאי.

במסגרת זו של ספרי "בצילום", עם פטירתו של מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל שזכיתי לחסות בצלו אלפי שעות, הרגשתי צורך לעשות כהכרת הטוב לרבנו זצוק"ל, והוצאתי לאור את הספר "בצילום" ובו עשרות ספורים לצד כאלף תמונות נדירות ממרן זצוק"ל. הספר עטר בהמלצות של מרן הגר"מ אורחי שליט"א, מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א ומרן הגר"ש שטיינמן שליט"א. ספר שחלק

מרן רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל

ואלה תולדות

מרן הגאון רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין זצ"ל נולד בבי באיר תרפ"ג, בעיירה שומיאץ הסמוכה לסמולנסק בברית המועצות, לרב צבי יהודה אדלשטיין, רב העיר ובנו של הרב ירחמיאל גרשון אדלשטיין, בעל היבן אריה' על הש"ס.

לאחר שעלו לארץ נדדו מספר חדשים בין קרובי משפחה, ובאלול תרצ"ד קבעה המשפחה את מושבה ברמת השרון.

בשנת תש"ו מנה על ידי מרן הרב מפוניבז' למסר שעורים לתלמידים הצעירים בישיבת פוניבז' ומאז המשיך בשעורים, כשבשנים האחרונות מסר את השעור לשעור א'. בהמשך הוא מנה לראש הישיבה.

מרן זצ"ל לא כתב ספרים בעצמו אבל דברי תורתו מדפסים בעשרות ספרים מהשעורים שמסר, בשעורים היומיים ובשעור-כללי, וכן ספרים רבים מהשיחות הרבות שמסר מדי שבוע.

עם פטירת מרן ראש הישיבה הגרא"ל שטינמן זצ"ל מנה לתפקיד נשיא מועצת גדולי התורה. התגורר ברחוב ראב"ד 17 בבני ברק.

בהיותו בגיל 100 ביי סיון תשפ"ג נפטר רבנו ובהלווית ענק נטמן רבנו בבית החיים פוניבז' בבני ברק.

ישיבתו - ישיבת פוניבז' בבני ברק

מסע החלוצה ההמוני של רבנו בבני ברק

עשות רצונך אלוקי חפצתי

רבנו נושא דברים בכנס למאמית ראשי הישיבות לקראת הבחירות שהתכנסו בחדר השעורים של רבנו בישיבת פוניבז'

רבנו עורך כתבה לפני החתונה, נראה גם הגרש"ש קרליץ זצ"ל

בכנס של ישיבת אור ישראל באולם וגשל נראים מימין: הגר"י רוזן, הגר"מ מן זצ"ל, רבנו זצ"ל, הגר"מ לסקוביץ זצ"ל והגר"ב קרליץ זצ"ל

נושא דברים בכנס של תלמידי ישיבת בין הזמנים שערכתי לבחורים מכל הארץ: מימין נראה הגר"מ הי"ש

רבנו בקביעת מזוזה בהיכל ישיבת 'גאון יעקב' החדש "היכל רבי אהרן לייב"

בדרך מתפלת שחרית לששקית התפלין תחת שכמו

נושא דברים בכנס "דרשני" מימין: הגר"י רוזן, רבנו זצ"ל, הגר"ד הובלשטר, הגר"א י"ל שטיינמן זצ"ל, האדמו"ר מצאנז, הגר"ד פהן והגר"מ מ' ח"ש זצ"ל

באחול "שנה טובה" לאדמו"ר מויז'ניץ בערב ראש השנה תשפ"ג

רבנו היה מקפיד להעביר בעצמו בארון החשמל הסמוך לביתו את החשמל בערב שבת לג'נטור שמצד ללא חשש הלול שבת

בכנס בישיבת פוניבז' נראים מימין: הגר"ב קרליץ זצ"ל, הגר"מ לסקוביץ זצ"ל, רבנו זצ"ל והגר"ב פונקס

כנס היסטורי של "זה לזה" לפתיחת מגזית: מימין: הגר"מ הי"ש, האדמו"ר מויז'ניץ, רבנו זצ"ל, הגר"ד לנדו, האדמו"ר ממוז'ניץ והגר"ד פהן

שְׁעוֹר בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ

כְּגוֹן כְּשֶׁנִּבְחָנִים לְהִתְקַבֵּל לִישִׁיבָה, אֲבָל בִּישִׁיבָה וּבַחֲדָר, הַמְּבַחֲנִים הֵם רַק לְעִידוּד וְחֹזֵק, שִׁיקְבְּלוּ כּוֹחַ לְהַמְשִׁיךְ הַלְּאָה, וְגַם כְּדֵי שְׂיַחְזְרוּ עַל תְּלִמְדוֹם. לָכֵן צְרִיכִים לְתַתּ שְׂאֵלוֹת פְּשׁוּטוֹת, שֶׁהַתְּלִמִּידִים יוּכְלוּ לְעֲנוֹת עֲלֵיהֶם. וְזֶה גַם מֵה שְׂרָאִיתִי כְּשֶׁבָחֵן בְּעֲצֻמוֹ יְלָדִים אוֹ בַּחוּרִים, הוּא שְׂאֵל אֶת הַשְּׂאֵלוֹת הַפְּשׁוּטוֹת בְּיֹתֵר כְּדֵי שְׁגַם הַחֲלָשִׁים בְּיֹתֵר יוּכְלוּ לְהִיּוֹת מְרַצִּים שְׂיַדְעוּ לְעֲנוֹת הַיֵּטֵב.

כָּל מִי שֶׁהִגִּיעַ בְּשַׁעַת קִבְּלַת הַקְּהֵל וּבִקְשָׁה עֲצוֹת לְחֹזֵק, קִבֵּל מֵרֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה פֶּתֶק קָטָן וְבוֹ עֲצוֹת לְחֹזֵק, אֲנִי מְצַרֵּף אֶת מֵה שֶׁהִיָּה כְּתוּב בַּפֶּתֶק לְעֵלוֹי נִשְׁמָתוֹ.

מִנְהַלֵּי תִּ"תִים וּפְעַם עִם מְחַנְכִים וְעַם רֹאשֵׁי מַעֲרֻכוֹת הַחֲנוּךְ, הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁשִּׁמְעֵתִי שֵׁם הֵיוּ מִיַּחְדוֹת וְהֵאִירוּ

מִתְקַף תְּפִקִּידֵי אֲנִי רִגִּיל פְּעָמִים רַבּוֹת לְהַכְנִס אֶל אֲדוּלֵי יִשְׂרָאֵל גַּם בְּשַׁעוֹת שֶׁהֵן מַעֲבָר לְשַׁעוֹת הַרְשָׁמִיּוֹת שֶׁל 'קִבְּלַת קְהֵל'. בַּפְּעָמִים שְׂנִסִּיתִי לְהַכְנִס לְמָרֵן רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה רַבִּי גְרִשׁוֹן אֲדֵלְשְׁטֵין זצ"ל בְּשַׁעוֹת שֶׁאֵינֶן קִבְּלַת קְהֵל נְעִינִיתִי בְּשִׁלְיָה. הַתְּקִשְׁתִּי לְהִבִּין עַל מֵה ה'הִתְעַקְשׁוֹת' הַזֹּאת, בְּמִיַּחַד כְּשֶׁמְדַבֵּר הִיָּה עַל רַבָּנִים חֲשׁוּבִים שְׁלוּתִי.

הַשְּׁעוֹר שֶׁרָגַשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּמַחְלַקַת טִפּוּל נַמְרֹץ פְּחוּת מִיַּמְמָה לְפָנֵי הַסִּתְּלִקוֹתוֹ הַפְּתֹאמִית

כְּשֶׁהִנִּין הַמְּסוּר רָאָה שֵׁשׁ בְּלִבִּי תִרְעַמֶּת עַל כֶּךָ, הוּא לְקַח דָּף וְעַט וְרָשָׁם בְּפָנֵי אֶת סֵדֵר יוֹמוֹ שֶׁל רַבִּי גְרִשׁוֹן תוֹךְ שֶׁהוּא אוֹמֵר לִי "תִּגִּיד

לִי אֵתָהּ הֵיכֵן נִרְאָה לְךָ שֶׁאֲפָשֶׁר לְהַכְנִס אוֹתָךְ!" מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא בִקְשְׁתִּי עוֹד לְהַכְנִס שְׂלֵא בְּשַׁעַת 'קִבְּלַת קְהֵל'...

יְדַעְנוּ תְּמִיד עַד כְּמָה הַשְּׁעוֹר הַיּוֹמִי אֲצַל רַבִּי גְרִשׁוֹן הִיָּה קִדְשׁ קִדְשִׁים, 'בְּגִלְלוֹ' לֹא הֵיוּ אַרְוָעִים בְּבֵית בְּשַׁעוֹת הַבִּקְרָה. רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה וְתֵר עַל דְּבָרִים רַבִּים בְּמַהֲלֵךְ חַיִּיו, הַשְּׁעוֹר לֹא נִכְלַל בִּינְיָהֶם.

זְכִיתִי לְהִיּוֹת לֹא אַחַת עִם קְבוּצוֹת שֶׁל נְגִידִים מֵאַרְהֶ"ב שֶׁבִקְשׁוּ דְבַר אֶחָד, קַח אוֹתָנִי לְרֹאוֹת אֶת הַפְּלֵא הַזֶּה שֶׁל מַגִּיד הַשְּׁעוֹר בֶּן הַמֵּאָה יוֹצֵא מִדֵּי יוֹם מִבֵּיתוֹ לִישִׁיבָה כְּדֵי לְמַסֵּר שֵׁם שְׁעוֹר לְצַעֲרֵי הַצֶּאֱזָן בְּשַׁעוֹר א'.

אֲנִי סְבוּר שֶׁפְּטִירְתוֹ הִיָּתְנָה הַשְּׁעוֹר הַחֲזֵק בְּיֹתֵר לְכָלִּל יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּכָה לְרֹאוֹת מֵהִי מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ לְתוֹרָה, שְׂרָאשׁ הַיִּשִּׁיבָה זָכָה לְעֹזֵב אֶת הָעוֹלָם בְּצִלְלִיּוֹת דַּעַת מְלֵאָה, כְּשֶׁהוּא מְכִין בְּשִׂאֲרִית כּוֹחוֹתָיו אֶת הַשְּׁעוֹר הָאַחֲרוֹן בְּחַיָּיו, יוֹשֵׁב וְכוֹתֵב בְּכַתֵּב יְדוֹ אֶת הַשְּׁעוֹר עַד לְרִגַע הָאַחֲרוֹן מִמֶּשׁ.

אֶחָד הַנוֹשָׂאִים הַבוֹעֲרִים בְּיֹתֵר שֶׁהִגִּיעוּ לְשִׁלְחָנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ הִיָּה לְלֹא סִפְקָ נוֹשֵׂא הַחֲנוּךְ, תַּעֲדָתִי לֹא פְעַם אֶת הַשׁו"תִּים שֶׁהִתְקִימוּ בְּבֵיתוֹ בְּנוֹשֵׂא, פְּעַם עִם

בְּאוֹר מִיַּחַד אֶת דְּרָךְ הַחֲנוּךְ הָרֹאשִׁי בְּדַרְכֵי נַעַם וּבְלִי כְּפִיָּה.

אֵתָן כְּמָה דְּגַמְאוֹת שֶׁמְשַׁכּוֹ אֶת עֵינֵי הוּא הוֹרָה לְמִלְמָדִים בְּכַתּוֹת גְּבוּהוֹת שֶׁשְּׂאֵלוֹ עַד כְּמָה הֵם צְרִיכִים לְהִתְעַרֵּב בְּמִרְיבוֹת בֵּין הַיְלָדִים. וְרֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה עֵנָה, תְּדַבְּרוּ עִם הַיְלָד בִּיחִידוֹת, לֹמַר לְיֶלֶד שׁוֹהַ עוֹשֶׂה לוֹ שֵׁם רַע, לֹא כְּדֹאֵי לְךָ לְהַמְשִׁיךְ לְרִיב, זֶה אֲפִלּוֹ יִזִּיק לְךָ בְּשׂוֹכִים, תַּצִּיעוּ לוֹ עֲצָה לְטוֹכְתוֹ וּלְכַבּוּדוֹ שֶׁלֹּא כְּדֹאֵי לוֹ לְרִיב אֲלֵא לְוֵתֵר, אָמֵר.

כְּשֶׁשְּׂאֵלוֹ אוֹתוֹ מִתִּי לְהַעִיר בְּבִקְרָה יֶלֶד בְּחֻזְקָה, אָמַר הַדְּבַר הָרֹאשׁוֹן צְרִיךְ דְּגָמָא אִישִׁית, וּבַעֲקֶר צְרִיכִים לְדַעַת שְׁחֲנוּךְ בְּכְפִיָּה אֵינוֹ חֲנוּךְ, וַיֵּשׁ לְחֲנוּךְ רַק בְּדַרְכֵי נַעַם, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יְכוּל בְּדַרְכֵי נַעַם? שִׁשְׁתֶּק וְלֹא יְדַבֵּר, וְלֹא לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן תּוֹכְחָה אֲלֵא בְּלִשׁוֹן עֲצָה, וְהַעֲצָה הַכִּי טוֹבָה עִם הַיְלָדִים הִיא, לְיַצֵּר קְבִיעוֹת יוֹם יוֹמִית לְלִמּוּד הַמוֹסֵר, מִשְׁהוּ, אֲפִלּוֹ כְּמָה דְּקוֹת בְּכָל יוֹם.

לְגַבֵּי מְבַחְנִים לְתִלְמִידִים, אָמַר שֶׁהַמְּטָרָה שֶׁל הַמְּבַחְנִים הִיא לֹא לְבַדֵּק אֶת יְדִיעוֹת הַתְּלִמִּיד, לְזֶה זְקוּק רַק מִי שֶׁלֹּא מְכִיר אֶת הַתְּלִמִּיד,

דָּף עֲצוֹת לְחֹזֵק

א. שְׁמִירַת הַלְשׁוֹן - לֹא לְדַבֵּר בְּקֶרֶת עַל אַחֲרִים.

ב. לְדוֹן כָּל אָדָם לְכַף זְכוֹת (גַם בְּלִב)

ג. לֹא לְהַקְפִּיד עַל אַחֲרִים.

ד. לִפְנֵי אַחֲרִים אִם מְקַפְּדִים עֲלָיו (גַם אִם שְׂלֵא בְּצַדִּיק).

ה. לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל אַחֲרִים (הַזְקוּקִים לִישׁוּעָה בְּאוֹתוֹ הַעֲנִין).

ו. לֹמַר כְּמָה פְּרִקֵי תַהֲלִים בְּכָל יוֹם.

צִידָה לְדָרֵךְ...

אִם נִבְהַג לְפִי דְרָךְ הַחֲנוּךְ שֶׁלֹּא אוֹתָנִי רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה, יִלְדִינוּ יְהִיו מְחַנְכִים הַיֵּטֵב. פְּשׁוּט לְעַבֵּד עַל דְּגָמָא אִישִׁית וּלְדַבֵּר בְּנִעִמוֹת, כֶּךָ הַתּוֹצְאָה תִהְיֶה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת.

הגרא"י אדלשטיין וצ"ל בבקרה במעונו של אחיו רבנו דצ"ל

מדליק נרות שבת, רבנו הקפיד להדליק נרות לפני שבת בכל חדר וחדר מחדרי הבית

רבנו משתתף בכנס "בני אמונים" של הגד"ה הרב יעקב דב מרמורשטיין

הקמת אדם הארי פניו

פחתת בת האדמו"ר מסטריקוב בשיחה עם הגרא"י סולוביצ'יק

הותם על שטח השליחות במעמד "שליחותיהו קעבדין" עם חברי ברג'ץ שארית ישראל לפני שנת השמטה תשפ"ב

על ציון אביו הגרא"י אדלשטיין וצ"ל בבית החיים הילון ברמת השרון

רבנו בשעת הלימודי אותו מסר בקשה כמעט 80 שנה בחדר השעורים שלו ביישיבת פוניבז' קשהא יושב-ביתו קפסולה מיוחדת

רבנו מניח ציצית על ילד חלקה לאחר גזיזת השערות

רבנו נושא דברים בשמחת בית השואבה של ישיבת הגב' החודשה מימין: הגרב"ד נייסקין, הגרמ"א בורומן וצ"ל, רבנו הגרא"י מאיר וצ"ל והגר"ח פינשטיין

בוורט לרגל ארוסי נינו עם בת הגרא"י קוהלנסקי ראש גשת הכללים "כולל סהרות"

הגרא"י סניבסקי וצ"ל בנחום אבליס אצל רבנו

התמונות שלא פרסמו

יוצא מהבית עם השופר של ראש הישיבה. התשובה שקבלתי לפליאתי, מה ענין שופר לכאן, היתה מדהימה.

בחדש אלול הייתי מצלם אותו תוקע בשופר מדי בקר בסוף תפלת שחרית, כמוכן בתנאי שהתמונות לא מתפרסמות.

מאות אלפים לוו את מטתו של מרן ראש הישיבה הגרייג אדלשטיין זצוק"ל. בארבעים השנים האחרונות תעדתי בעשרות אלפי תמונות את מסכת חייו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל, אך רבות מהן לא פרסמתי עד לפטירתו.

לפני שנכנסתי תלשתי כמה דפים מהספר

לאחר שנפטר הבעלים של השופר הקודם בו השתמש שנים רבות, ורבי גרשון החזיר את השופר ליורשים, הוא חפש שופר אחר. במהלך החפוש הגיע לביתו של ראש הישיבה יהודי שהיו לו כמה שופרות, ורבי גרשון בחר את השופר המתאים לו ובקש לשלם עליו, בעל השופר סרב ובקש שתעמד לו זכות תקיעת השופר של גדול הדור.

במהלך החרף האחרון לחייו התפעלתי למראה גדול הדור בגיל מאה מדריך אברכים צעירים לתקע בשופר בקלות.

לרבי גרשון היתה הנהגה מיוחדת. הוא חשש מעין הרע, אבל לפרסום התנגד ממש. פעמים רבות הניח לי לצלם אותו בתנאי שהתמונה לא תפרסם. זו הסבה שתמונות רבות שצלמתי לא היו יכולות להתפרסם בפרך הראשון של הספר.

ראש הישיבה בקש מנינו הרב מרדכי פאלי שמיד אחרי פטירתו יחזר השופר לבעליו, והדגיש שהוא מבקש לעשות זאת עוד לפני ההלוויה, כי במהומה שתהיה אחר כך יכול השופר להעלם. ואכן מיד לאחר הפטירה, החזר השופר לבעליו ההמום שאף זה שמע על האסון הנורא וכבר קבל לידיו את השופר.

הגיע אליו אברך חסידי שמשמש כבעל תוקע ששמע שלראש הישיבה יש שיטה לתקע בלי מאמץ, ללמד כיצד עושים זאת. במשך כרבע שעה הסביר לו רבי גרשון שצריך רק לדעת איך לתקע, ומי שיודע לתקע עושה זאת בלי כל מאמץ. לפיכך, כך הסביר, הוא יכול לתקע גם בגילו בלי כל מאמץ.

כך למשל הייתי מצלם אותו בשעת 'בדיקת חמץ' עד השנה האחרונה. היה מפעים לראות איך יהודי שגילו נושק למאה שנים שוכב על הרצפה ובודק חמץ בחרים ובסדקים. הוא לא התנגד שאצלם אבל בקש "בלי פרסום".

אני בטוח שאם הייתי מפרסם את התמונות הללו בימי חייו, כיצד יהודי בן מאה בודק חמץ פלד צעיר, הן היו מתפרסמות בכותרות הראשיות.

צידה לדרך...

עלינו ללמד מראש הישיבה זהירות בממון הזולת. אם נדע שדבר שלא שניך לנו הוא כמו אש, נדע להזהר שלא לגעת במה ששניך לאחר, וגם במקרה של ספק עדיף להחזיר אפלו דבר פשוט, כדי לא לשוב לכאן בגלגול.

רבים היו מגיעים מדי שנה בימי ראש השנה לישיבת פוניבז' כדי לחזות בפלא ההיסטורי שאני סבור שלא היה מעולם.

כשהבאתי לרבי גרשון את ספרי "בצלם" חלק א', זכיתי שיעין בספר ויאמר מלים חמות. לפני שנכנסתי תלשתי כמה דפים מהספר, את דפי תכן הענינים ובעקר את ששת הדפים בהם הופיעו הספורים והתמונות אודותיו. כי אם היה רואה את הספר כשתמונותיו מעטרות אותו היה מתפלא ומביע צער על שהכנסתי את שמו בספר על גדולי ישראל, ולצער לא רציתי...

ספור אחד השאיר עלי רשם. כשעה לאחר הפטירה, בדרךפי לבית החולים מעיני הישועה לקראת מסע ההלוויה, עברתי דרך הבית הגדול ברחוב ראב"ד 17 וראיתי את אחד המקרבים

רבנו נושא דברים בכנס מועצת גדולי התורה במעונו

גם כש'רבנו לא היה כח הוא נשכב במטה עם הספרים והמשיך ללמוד עד פלות הפוחות

רבנו מושיט את ידו בחביבות לילה החלקאה כדי להרגיעו לפני גזירת השטרות

בסיים מסכת בישיבת פוניבז' עם צות הישיבה. מימין: הגר"ח פוןקין, הגר"ד פוןרסקי, הגר"א פהנמן, רבנו זצ"ל, הגר"ש"מ מלך והגר"א שלרמן

בכנוס של ארגון "לב שומע", מימין: הגר"ד פהן, הגר"ד לנדו, רבנו זצ"ל והגר"ד פוןרסקי

רבנו מתכופף לרצפה כדי לקיים בדיקת חמץ בהדור

זכותי שרבנו היה סנדק בבית לבני שיחי

בכתיבת ספר התורה של עו"ד ישראל שינבלד יו"ר "הסו המאחד"

בשעור לפני מספר שנים בישיבת פוניבז'

רבנו בתפלת "פל נורי" מחזיק את ספר התורה רגעים ספורים לפני כניסת יום הכפורים

בכנוס "דרשו" בין אליהו. נראים מימין: הגר"ד פהן, רבנו נושא דברים, הגר"ד הופשטטר, הגר"ח טויבסקי וצ"ל והאדמו"ר מאודז'ין

רבנו נושא דברים בכנוס של פולל שחרות

לילי תלמוד תורה "אגלת השחר" במסבת סוחר במעונו של רבנו